B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2025-032179

Datum b&w-vergadering:
1 juli 2025

Onderwerp:
Regels betreffende de overgang naar de nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning 2025-2026.

Te nemen besluit:

1. In te stemmen met de regels betreffende de overgang naar de nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning, te weten dat inwoners conform de door uw college vastgestelde integrale beleidsregels sociaal domein van 27 mei 2025 hun recht op huishoudelijke ondersteuning behouden totdat er een Wmo-indicatie heeft plaats gevonden, gedurende de periode 1 juni 2025 tot 1 april 2026.

2. Voor het uitvoeren van de heronderzoeken een bedrag van € 147.000, - beschikbaar te stellen ten behoeve van inhuur en deze te dekken uit de algemene reserve.

Team/ behandelend ambtenaar:
TBS / Johan Reuser

Status advies:
openbaar

Portefeuillehouder:
Wethouder Evert Westerbeek

Doorgeleiding naar de raad:
Ter informatie

Betrokkenen bij advies extern:
Geen.

Betrokkenen bij advies intern:
☑ Juridisch adviseur
☑ Financieel adviseur
☐ Inkoop adviseur
☐ P&O-adviseur
☑ Communicatieadviseur

Overig, te weten: wethouder Rik van den Dam (Financiën), concerncontroller, teammanager TWB, kwaliteitsadviseur team TWB, teammanager TBS, domeinmanager sociaal domein, contractmanager, strategisch beleidsadviseur sociaal domein.

TIC:
ja

Bijlagen voor B&W:

- 20250623 brief def aan inwoners in verband met de regels betreffende de overgang naar de nieuwe werkwijze huishoudelijke ondersteuning.

Bijlagen voor raad:

- Collegevoorstel Regels betreffende de overgang naar de nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning 2025-2026.
- 20250623 brief def aan inwoners in verband met de nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning.

Te nemen besluit

1. In te stemmen met de regels betreffende de overgang naar de nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning, te weten dat inwoners conform de door uw college vastgestelde integrale beleidsregels sociaal domein van 27 mei 2025 hun recht op huishoudelijke ondersteuning behouden totdat er een Wmo-indicatie heeft plaats gevonden, gedurende de periode 1 juni 2025 tot 1 april 2026.

2. Voor het uitvoeren van de heronderzoeken een bedrag van € 147.000, - beschikbaar te stellen ten behoeve van inhuur en deze te dekken uit de algemene reserve.

Inleiding

Uw college staat voor grote financiële uitdagingen in het sociaal domein. Mede in dit licht worden de huidige Wmo- voorzieningen tegen het licht gehouden, zo ook de huishoudelijke ondersteuning. Vanaf juli 2022 valt de huishoudelijke ondersteuning onder de regionale inkoop en is een deel daarvan aangeboden als algemene voorziening. Uw college heeft er destijds voor gekozen de toegang tot de huishoudelijke ondersteuning neer te leggen bij de zorgaanbieder, waaronder ook de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning.

Op 27 mei 2025 zijn de integrale beleidsregels sociaal domein door uw college vastgesteld. De integrale beleidsregels zijn een uitwerking van de ‘omgekeerde verordening sociaal domein, gemeente Overbetuwe 2024’, waartoe door uw raad op 24 november 2024 is besloten. Deze zijn op 12 april 2024 gepubliceerd.
Op 24 mei 2022 heeft de raad de 3e wijziging van de toenmalige Wmo-verordening 2018 vastgesteld. Daarin is opgenomen dat de huishoudelijke ondersteuning als algemene voorziening kan worden ingezet. Tevens is opgenomen dat hiervoor een eigen bijdrage kan worden gevraagd, conform het abonnementstarief. De uitwerking van deze algemene voorziening, waarin de zorgomvang in minuten is opgenomen, vond zijn beslag in de beleidsregel, welke door uw college op 1 maart 2022 is vastgesteld.

In de integrale beleidsregels sociaal domein 2025 is opgenomen dat de toegang voor aanvragen huishoudelijke ondersteuning is belegd bij het sociaal team Overbetuwe in plaats van bij de zorgaanbieder. Bovendien is de omvang van de algemene voorziening teruggebracht tot maximaal 120 minuten. Voorheen kende de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning nog een omvang van maximaal 180 minuten.

Regels overgang naar nieuwe werkwijze voor huishoudelijke ondersteuning
Voor de inwoners die nu huishoudelijke ondersteuning ontvangen met een omvang van 121-180 minuten vervalt de algemene voorziening als gevolg van de nieuwe regels. De algemene voorziening voor deze groep wordt vervangen door een maatwerkvoorziening. Het gaat om 600 inwoners. Omdat niet iedereen in één keer over kan naar een maatwerkvoorziening is het nodig dat voor de duur, dat een maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning nog niet is geregeld, inwoners recht blijven houden op huishoudelijke ondersteuning. Dit besluit regelt de continuïteit van huishoudelijke ondersteuning voor deze inwoners vanaf 1 juni 2025 tot in ieder geval 1 april 2026 of zoveel eerder tot de datum dat een besluit voor een maatwerkvoorziening is genomen.

De heronderzoeken vinden plaats in lijn met de door uw college vastgestelde integrale beleidsregels sociaal domein van 27 mei 2025. Om dit mogelijk te maken wordt een investeringsaanvraag gedaan door een beroep te doen op de algemene reserve.

In het streven naar kortere indicaties zal tijdens het heronderzoek ook nadrukkelijk worden gekeken of inwoners, die nu meer dan 120 minuten huishoudelijke ondersteuning ontvangen,

ook met 120 minuten huishoudelijke ondersteuning uitkomen. Voor inwoners die teruggaan in het aantal minuten zal een gewenningsperiode van 2 maanden worden aangehouden.

Beoogd resultaat

• Voortzetting van de huishoudelijke ondersteuning voor de groep inwoners met een huidige omvang van 120-180 minuten totdat zij een indicatiebesluit hebben ontvangen.
• Met het verlagen van de zorgomvang van huishoudelijke ondersteuning met 30 minuten waar dat mogelijk is, een structurele besparing te realiseren.

Argumenten en onderbouwing

1.1 Een aanpassing in de werkwijze van huishoudelijke ondersteuning, die een nadelig effect kan hebben voor inwoners, moet op een zorgvuldige manier worden ingevoerd.
Met deze aanpassing biedt uw college de inwoners duidelijkheid over de overgang naar de nieuwe regels. Daarom is het van belang dat voor inwoners, die al huishoudelijke hulp ontvangen, de benodigde huishoudelijke ondersteuning niet ineens stopt, zonder dat er gekeken is naar wat nodig is.
Er wordt bij deze inwoners zorgvuldig onderzoek gedaan naar de hulpvraag. De ondersteuning vanuit de algemene voorziening loopt door tot een besluit is genomen over een maatwerkvoorziening.

1.2 Overgang naar de nieuwe werkwijze van huishoudelijke ondersteuning dient plaats te vinden binnen een redelijke termijn.
Ongewijzigde instandhouding van de algemene voorziening voor degenen die er nu gebruik van maken leidt tot een ongelijk speelveld tussen inwoners met dezelfde hulpvragen. Daarom is ervoor gekozen voor deze overgang een periode van maximaal 6 maanden te nemen.

2.1 Extra inhuur is nodig om de overgang naar deze nieuwe werkwijze te kunnen uitvoeren.
Deze operatie kan niet worden uitgevoerd met de huidige capaciteit. Het betreft extra werkzaamheden boven op de reguliere werklast van de Wmo-consulenten. Daarom is tijdelijke inhuur nodig om dit mogelijk te maken.

2.2 Ook na uitname van € 147.000, - uit de Algemene Reserve wordt voldaan aan de ratio-eisen
Het actuele vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve is € 3.447.000 (zie bijlage verloop AR bij raadsvoorstel begrotingswijzigingen voor de raad van 19 juni 2025). Na de inzet van € 147.000 inzake dit voorstel komt het vrij besteedbare deel dus uit op € 3.300.000. In de Kadernota 2026 is op pagina 36 een staatje opgenomen met de weerstandsratio’s in de periode 2026-2029. Ook na de inzet van € 147.000 blijven de ratio’s net boven het uitgangspunt van 1,4.

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1 Het is mogelijk dat de geplande periode van 6 maanden wordt overschreden
Voor het heronderzoek naar een maatwerkvoorziening staat een periode van 6 maanden gepland. Er is een risico dat deze periode wordt overschreden als bijvoorbeeld extra inhuur niet of onvoldoende mogelijk is. Mocht deze situatie ontstaan, dan wordt uw college bijtijds verzocht de overgangsperiode met een op dat moment te bepalen duur te verlengen.

1.2 Mogelijk meer bezwaarschriften
Omdat de huidige omvang van de huishoudelijke ondersteuning zorgvuldig en kritisch wordt bekeken, kan het zijn dat inwoners minder minuten krijgen toegewezen. Dit kan ertoe

leiden dat men tegen dit besluit in bezwaar gaan. In de uitvoering wordt hiermee rekening gehouden. Voor inwoners die teruggaan in minuten zal een gewenningsperiode worden gehanteerd van maximaal 2 maanden.

2.1 De marge in de weerstandsratio is krap.
Als wordt uitgegaan van een besteding van de bedragen die bij de jaarrekening zijn overgeheveld én de realisering van de begroting, dan past alles nog en blijven we net boven de 1,4. Als er financieel meer wordt uitgegeven dan zakken we onder de 1,4. Vanuit de ervaringen en bestedingspatronen uit het verleden is de eis boven de 1,4 te blijven. Dit is krap en is, zoals ook gedeeld in het college van 24 juni 2025, een risico.

Een nuancering die kan worden aangebracht is, dat de investering van € 147.000 is verdeeld over twee boekjaren. Uitgaande van 6 maanden is de onttrekking uit de Algemene Reserve voor 2025 € 73.500,- en voor 2026 € 73.500,-. De besparing van de huishoudelijke ondersteuning die in 2025 en 2026 wordt gerealiseerd heeft een vervolg voor meerdere jaren, waardoor de onttrekking uit de Algemene Reserve weer kan worden teruggestort.

Financiën

Voor de heronderzoeken is extra inhuur nodig. Dit komt neer op een incidentele kostenpost van € 147.000, -.

Het gaat om een meerjarige (structurele) besparing met incidentele middelen
Een deel van de inwoners zal met 30 minuten of minder huishoudelijke ondersteuning goed geholpen zijn. Het is moeilijk om van tevoren concreet in te schatten wat de resultaten van de heronderzoeken zullen zijn. Het is reëel te denken dat een besparing wordt gerealiseerd dat ligt tussen de 15% en 35 %. Dit komt neer op een bandbreedte van € 90.000 tot € 210.000 op jaarbasis. We verwachten daarmee de kosten te compenseren. Het gaat hier om een structurele jaarlijkse besparing, dat gerealiseerd wordt met een incidentele investering.

In december 2025 vindt er een tussentijdse evaluatie plaats. We kijken dan of het proces in het vervolg sneller en met minder uren kan worden uitgevoerd, zodat niet het volledige budget ingezet hoeft te worden, waardoor de onttrekking uit de Algemene Reserve voor 2026 mogelijk lager kan uitvallen.
We monitoren bovendien maandelijks de ontwikkelingen. We verwachten daardoor eind december 2025 een beeld te krijgen wat de inzet tot nu toe financieel heeft opgeleverd. Een besluit van uw college is te zijner tijd nodig om de besparing weer toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De gemeente stelt de regels vast van een nieuwe werkwijze die gevolgen hebben voor inwoners.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Duurzaamheid speelt geen rol.

Vervolg

Planning

De nieuwe werkwijze is per 1 juni 2025 ingegaan. In verband met de zomervakantie en de voorbereidingen is de verwachting dat medio september 2025 met de heronderzoeken gestart kan worden. We verwachten de heronderzoeken binnen 6 maanden af te ronden en kent onderstaande planning.

Fase 1	Projectplan gereed	15 juni 2025
	Businesscase gereed	15 juni 2025
	College stelt regels voor de overgang naar de nieuwe werkwijze vast incl. aanvullende budget voor inhuur	1 juli 2025
Fase 2	Interne werkprocessen op orde + omvang uitvoering bekend	1 juli 2025
	Communicatie op orde (brief inwoners, zorgaanbieders en info website)	4 juli 2025
Fase 3	Uitvoering herbeoordeling	15 september 2025- 1 april 2026
Fase 4	Monitoring en bijsturing	Maandelijks
Fase 5	Tussentijdse evaluatie	December 2025

Communicatie

Er is een communicatieplan opgesteld:

- De inwoners voor wie een heronderzoek geldt (degenen met een huidige omvang van 121-180 minuten), ontvangen op korte termijn een brief over de voorgenomen nieuwe werkwijze.
- Deze inwoners worden ruim van tevoren geïnformeerd wanneer ze een heronderzoek kunnen verwachten.
- De zorgaanbieders zijn gedurende de afgelopen maanden geïnformeerd met het verzoek om de medewerkers huishoudelijke hulp ook te informeren.
- De informatie op de website wordt aangepast.
- Inwoners met een nieuwe toekenning ontvangen een flyer met informatie wat ze kunnen verwachten.
- Screeners en KCC worden geïnformeerd over de nieuwe werkwijze.

Evaluatie

We monitoren maandelijks de nieuwe werkwijze en zo nodig sturen we bij. In december 2025 volgt een tussentijdse evaluatie. Over de uitkomst hiervan informeren wij uw college.